

N:o 104.

Af Herr **J. G. Granlund** m. fl.: *Om förhöjning af det utaf Kongl. Maj:t äskade anslag för anläggning af nya samt omläggning eller förbättring af backiga eller eljest mindre goda vägar.*

Då inom vårt land jernvägarnes antal under de senare åren tilltagit i en förvånande grad och snart genomskära landet i alla riktningar, dels såsom statsbanor, dels såsom enskilda, af staten mer och mindre understödda och dels genom kommuners och enskilda personers uppoffringar åstadkomna banor, hafva de flesta orter inom landet blifvit delaktiga af den stora fördelen som jernvägarne medföra — denna mäktiga häfstång till landets utveckling och verksamhet i alla riktningar. Lyckliga således de orter som erhållit dessa fördelar.

Men det gifves en mängd orter, der till följd af olika lokala förhållanden m. m. inga jernvägar finnas, och många, der sådana ej ens i en framtid kunna erhållas. För dem återstå endast de i forntiden på ett egendomligt sätt anlagda landsvägarne, på en mängd ställen dubbelt längre än de genom en väl beräknad anläggning behöft vara samt derjemte försedda med de mest svåra, ja man kan om många säga lifsfarliga, backar att befara, hindrande för samfärdslen och plågsamma för de arma dragarne.

Hvad är väl mer billigt och rättvist än dessa orters ansökningar om statens hjälp till förbättring af sina vägar, borttagande af de besvärliga

backarne, anläggning af nya förkortade vägar? Och hvilka många behof af förbättringar härutinnan hafva ej uppstått, just till följd af jernvägarne.

Och månne icke staten mer än den hitintills gjort bör lemna understöd i detta hänseende, då så ofantliga uppoffringar redan blifvit gjorda och ännu flera beslutade för våra jernvägar. Ötvifvelaktigt är, att de bidrag, som af kommunerna för vägförbättringar och mindre väganläggningar begäras, hufvudsakligen afse sådana vägar, hvilka tillstöta jernvägarne och tillföra dem en ökad trafik.

Genom ett förökadt anslag till ifrågavarande ändamål uppfylles således icke allenast ett berättigadt anspråk från kommunernas sida, utan medföres ock en allt mer ökad samfärdsel, tillförande staten förökade trafikinkomster. Det är således icke allenast ett allmänt nyttigt, utan äfven ett produktivt ändamål detta anslag afser — nyttan deraf tillkommer alla orter, alla samhällsklasser.

Det belopp, som staten för ifrågavarande ändamål årligen anslagit, har till 1874 års riksdag varit 150,000 kronor, men uppå Kongl. Maj:ts proposition till 1874 års riksdag höjdes beloppet till det nuvarande, eller 200,000 kronor. Men behofvet af större anslag har allt mer och mer visat sig, och det nuvarande är högst otillräckligt.

Af hvad som af Stats-Utskottet vid 1874 års riksdag anfördes visar sig, att redan då ansökningar hos Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen innelågo till 700,000 kronor. Sedan dess har behofvet af vägförbättringar ännu mera gjort sig gällande och enligt hvad som af en motionär i denna fråga förliden riksdag anfördes, voro då hos Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen inneliggande ansökningar om anslag från samtliga länen till belopp af öfver 1,000,000 kronor. Då nu endast 200,000 kronor finnas för detta ändamål anslagna, kan endast $\frac{1}{5}$ deraf erhålla del och således, hur angelägen en dylik fråga är för många på kommunikationer vanlottade orter, måste större delen deraf vänta flera år, innan dess tur kommer.

Om anslagsbeloppens rätta användande har man garanti deruti, att kommunerna sjelfva få bekosta omkring $\frac{1}{3}$. Åberopande hvad jag nu anför, får jag vördsamt föreslå:

att de till bidrag för anläggning af nya samt omläggning eller förbättring af backiga eller eljest

mindre goda vägar af Kongl. Maj:t för år 1878 äskade 200,000 kronor måtte af Riksdagen höjas till 300,000 kronor.

Stockholm den 27 Januari 1877.

J. G. Granlund.

Häruti instämma:

Johannes Andersson,
från Jönköpings län.

J. Erickzon.

S. Johnson.

J. M. Svensson,
från Östergötland.

L. J. Larsson,
från Jönköpings län.

Magnus Andersson,
från Jönköpings län.

J. Sandstedt,
från Kronobergs län.

Johan Fr. Carlsson,
från Kalmar län.

J. V. Biesert.

Jöns Pehrsson.

Carl Mejenqvist.

N:o 105.

Af Herr **C. E. Hjelm:** *Om upphörande af tullen å fotogén.*

Vår nu gällande tulltaxa har i allmänhet den karakteren, att finanstull *sällan är lagd* på sådana förbrukningsartiklar, som kunna räknas till de för alla folkklasser nödvändiga.

Ett undantag härifrån är dock gjordt i afseende på det viktiga lysämne, som kallas *fotogén*. Orsaken härtill kan icke gerna sökas i någon